

Nieuwsbrief Stichting Atlantikwall Museum Noordwijk

Jaargang 2011, nummer 1

April 2011

In dit nummer:

Van de redactie 1

Van de penning-
meester 1

Een congres over 1
de Atlantikwall

Nieuwe aanwin- 2
sten voor het
museum

Van de redactie.

Voor u het eerste nummer van jaargang 2011.

Zoals aangekondigd verschijnt deze nieuwsbrief in een nieuwe uitvoering, twee pagina's A4 met kleur, in een zodanige vormgeving dat deze zowel van het scherm als afgedrukt goed leesbaar is. Wij zullen waar nodig afbeeldingen opnemen, om de teksten te kunnen verduidelijken.

Voorlopig plaatsen we de tekstgedeelten in drie kolommen, wij horen graag

van u of dit goed over komt. Wij houden ons aanbevolen voor kopij, de enige voorwaarden zijn dat het over de Stichting, WO 2, of vestingwerken in ruimere zin moet gaan. U kunt uw bijdrage sturen naar fo@atlantikwall.nl.

Van de penningmeester

Net als vorig jaar in de eerste uitgave nieuwsbrief het verzoek aan alle donateurs om hun donatie voor dit jaar over te maken. Uw

donatie is hard nodig om

De diverse uitgaven van de stichting te kunnen dekken. De minimum donatie bedraagt € 15,- per kalenderjaar. Elk hoger bedrag is zeer welkom, het deel boven de € 15,- is fiscaal aftrekbaar als gift aan een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI).

De donatie gaarne overmaken op bankrekening

91 85 700 ten name van Stichting Atlantikwall Museum Noordwijk, met vermelding van uw naam, en donatie 2011.

Redefining the Atlantikwall

Op 2 en 3 september 2010 was er in Amersfoort en Middelburg een bijeenkomst waar gesproken is over de nog aanwezige delen van de Atlantikwall. De naam van de bijeenkomst was Redefining the Atlantikwall. Het geheel werd georganiseerd door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed, samen met het Programma Erfgoed van de Oorlog en de Provincie Zeeland. Jan Heus en ondergetekende bezochten deze bijeenkomst.

Spreekers waren niet in de eerste plaats bunkergravers zoals we die in Noordwijk en elders langs de kust kennen. Er was een internationaal gezelschap van deskundigen op allerlei gebied, afkomstig van verschillende universiteiten; de voertaal van de bijeenkomst was dan ook

Engels.

Experts, zoals architecten, museumdirecteuren, planologen en historici, gaven hun mening over de militaire, economische en historische aspecten van de Atlantikwall.

Bijzonder aansprekend was een demonstratie van Arjan Nienhuis en Steven van Schuppen over een website die nog in ontwikkeling is. Behalve tekst en foto's ook voorzien van topografische kaarten, geluid en filmpjes. Zij hopen tegen het einde van 2010 de site gereed te hebben. U kunt alvast een indruk krijgen op de website: wall.ontwikkelversie.nl.

In de namiddag spoedden we ons van Amersfoort naar Middelburg voor het diner. Hier wordt de volgende dag het

tweede deel van de bijeenkomst gehouden. Ik kon meereizen met een Belg die landschapsarchitect is. Hij kan desgewenst een compleet bunkermuseum voor je ontwerpen. Wat hij daarvoor in rekening brengt heb ik maar niet gevraagd.

In België is men bezig met de voorbereidingen voor de 100-jarige herdenking van het begin van de Eerste Wereld Oorlog, in 2014. Daar wordt nu veel geld voor vrijgemaakt. Wellicht iets om naar uit te kijken!

In Middelburg een diner in het huis Toorenvliedt op het gelijknamige landgoed. Hier bevond zich in de oorlog het Duitse hoofdkwartier van de Atlantikwall op Walcheren.

Colofon:
Stichting Atlantikwall
Museum Noordwijk

Postadres
Wilhelminastraat 43
2201 KB Noordwijk
info@atlantikwall.nl

Bankgegevens
Gironr. 9185700
tnv St. Atlantikwall Museum te
Noordwijk

Redactieadres: zie boven.

Bestuur:

Voorzitter: Victor Salman
Secretaris : Dirk Zweers
Penningmeester : Jan Heus
Lid : Ruud Boot
Lid : Cor van Duin
Lid/PR : Marjolijn van der Jagt
Lid : Toon van der Hoek

Redactie Nieuwsbrief:
Eveline Boot
Dirk Zweers

In een volgende nummer:

- Een verdedigingswerk uit een andere oorlog
- Bunkers bij radio Nora
- Bunkers bij Huis ter Duin

Vervolg: Redefining the Atlantikwall

Toorenvliedt is een landgoed met buitenhuis uit 1754. In het park zijn 35 bunkers gebouwd, waaronder 10 bomvrije St's van onder andere het type 608 en 622. Nog niet zolang geleden is één van deze St's door onze collega's van Stichting Bunkerbehoud toegankelijk gemaakt voor publiek. Na afloop van het diner om 22.00 uur naar mijn slaapadres van "Vrienden op de Fiets" gewandeld voor logies en ontbijt voor een vriendenprijsje. De meeste anderen gingen naar een hotel.

De volgende ochtend naar de Abdij in het centrum van Middelburg voor het tweede deel van de bijeenkomst. Namens een aantal burgerorganisaties werd er een lijst met handtekeningen aangeboden aan de heer van Waveren, gedeputeerde voor de Provincie Zeeland. Op deze lijst stonden 65 bunkerobjecten verspreid over Nederland vermeld, die in aanmerking komen voor bescherming door de overheid. Vervolgens een interessante lezing van Rudi Rolff. Hij tracht enkele hardnekkige misverstanden over de Atlantikwall uit de wereld te helpen. Namelijk: 1. De Atlantikwall is gebouwd met slavenarbeid. 2. De Atlantikwall is ontworpen door de Organisation Todt. Let op gidsen van Noordwijk: beide beweringen zijn onjuist!

Vervolgens onder meer een lezing van Lenco van der Weel over de slag om de Schelde in het najaar van 1944. Deze slag is minder bekend dan die in Normandië. Maar ook hier is de Atlantikwall met succes door de geallieerden doorbroken.

Bunkerfotograaf Raphael Smid met de website: www.bunkerpictures.nl met daarop o.a. Bunker foto's uit 13 landen, een lijst met boeken over de Atlantikwall en GPS coördinaten van bunkers. Na de lunch een excursie naar de bunkers op Walcheren. Er zijn 2 bussen met elk een verschillende bestemming, waaruit gekozen kan worden. De ene bus gaat naar het zeefront van Zoutelande en Vlissingen. De andere bus naar het landfront. Ik kies voor het landfront omdat ik van het zeefront al het een en ander gezien heb. Het bijzondere van het landfront van Vlissingen is dat er nog zoveel in goede staat van aanwezig, namelijk 26 van de oorspronkelijke 32 St bunkers. Daarom zijn er door de overheid voetpaden naar deze bunkers aangelegd en informatieborden geplaatst. Er is een wandel en fietsroute langs deze bunkers aangelegd. De landfront-bunkers worden omsloten door een 11 kilometer lange tankgracht waarvan het grootste deel nog aanwezig is. Er zijn zelfs

plannen om de gedempte stukken weer open te graven. De gracht wordt afgewisseld door drakentanden en tankmuren. Ik ken geen plaats in Nederland waar nog zoveel van de Atlantikwall te zien is en zo goed geconserveerd. Uitgebreidere informatie is te vinden op de site van Bunkerbehoud, www.bunkerbehoud.com.

Alle objecten werden van deskundig commentaar voorzien door Hans Sakkers, Marc Machielse en Lenco van der Weel.

Ten slotte nog enkele websites over deze 2 daagse ontmoeting. www.cultureelerfgoed.nl/agenda/symposium-atlantikwall atlantikwallplatform.eu/downloads/invitation.pdf

Ik kan iedereen aanraden om er bij te zijn. Het laat zien dat je ook op andere manieren met bunkers bezig kunt zijn. Namelijk als kunstenaar, architect, planoloog, historicus en nog veel meer.

december 2010,

Rob Bijlo

Bewerking: Dirk Zweers

Nieuwe aanwinsten:

Ik ben blij om u te mogen berichten dat er weer nieuwe aanwinsten bij zijn gekomen voor de S414. In de laatste nieuwsbrief bespraken wij dat er in een van de slaapvertrekken een bedden ophangstelsel is aangelegd. Nu hebben Ruud Boot en Christiaan Oranje in hun vrije uurtjes hard gewerkt aan de bedden die aan het systeem zullen worden opgehangen. Hierbij krijgt u een idee het hoe het eruit heeft gezien in een slaapvertrek van een manschappenverblijf.

Als we naar beneden gaan, waar de manschappenverblijven zijn, vinden we in de filterruimte 2 luchtfilters. Deze zijn opgehan-

gen en zijn zo gereviseerd dat ze ook werken. Hierbij krijg je een goede indruk hoe het ooit geweest is. Eén van de filters was al in ons bezit en is naar de S414 verhuisd. Onze nieuwste aanwinst is per toeval gevonden op Ebay. Dankzij Jan Heus en Johan Gieske die bereid waren om met de auto de luchtfilter op te halen in Boppard in Duitsland, hangt dit pracht exemplaar nu op de plaats waar het hoort.

Dankzij een bewoner uit Noordwijk zijn wij in het trotse bezit gekomen van een Optiek. Een optiek is een kij-

ger die je op een kanon zet om goed te kunnen bepalen waar je heen moet schieten. Mogelijkerwijs heeft deze optiek gestaan op een 15.5 cm kanon de zogenaamde Puteaux kanonnen, zoals die ook in de geschutsbunkers in Noordwijk hebben gestaan.

Tevens zijn er nieuwe gasmaskerbussen bijgekomen en die staan mooi tentoongesteld op de wapenrekken. Al met al weer een indrukwekkende opsomming van de nieuwe aanwinsten.

Eveline Boot